

Till: Isabella Lövin, Minister för utvecklingssamarbete och klimat samt Vice Statsminister

Cc: Ledamöter i Utrikesutskottet

Stockholm 2018-03-20

Angående Sveriges tillämpning av OECD DAC:s direktiv för rapportering av kostnader för flyktingmottagande i biståndsgivarländer

Bästa Isabella Lövin,

Vi, undertecknade organisationer, har vid flera tillfällen föreslagit att regeringen ska anta en plan för att på sikt helt fasa ut avräkningar från biståndsbudgeten. Vi ser det som oförenligt med biståndets syften att använda medel som annars skulle ha gått till fattigdomsbekämpning i utvecklingsländer till att täcka kostnader i andra budgetposter. Det skapar problem med förutsägbarhet och långsiktighet när variationer i inrikes kostnader kan orsaka plötsliga nedskärningar eller omflyttningar i biståndsbudgeten, vilket får negativa konsekvenser för kvaliteten i stödet till människor i utvecklingsländer att förbättra sina levnadsvillkor.

Vi vet att Sverige har spelat en aktiv roll i förhandlingarna inom OECD DAC, och uppskattar att Sverige har lyft vikten av utvecklingssamarbetets kvalitet och effektivitet. Vi välkomnar som ett litet steg i rätt riktning att OECD DAC har antagit striktare riktlinjer för avräkning av förvaltningskostnader, och att regeringen tillämpade dessa redan i budgetpropositionen för 2018. Då CONCORD Sverige tidigare har påpekat detta så gläder det oss att det finns samsyn kring att avräkningar för förvaltningskostnader inte är acceptabla.

När nu OECD DAC har enats om ett nytt direktiv för rapportering av avräkningar, är vi måna om att detta direktiv tolkas och tillämpas på ett sätt som innebär minsta möjliga negativa effekter på biståndets kvalitet, transparens och trovärdighet.

Därför vill vi att regeringen:

- Tolkar och tillämpar det nya direktivet i enlighet med OECD DAC:s beslut om försiktighet i beräkningarna, och säkerställer den fastställda principen om att tillämpa riktlinjerna konservativt, och därmed att Sverige inte på någon punkt ökar utan enbart begränsar gjorda avräkningar per person och totalt.
- På openaid.se redovisar all information om avräkningarna, inklusive de fullständiga riktlinjerna för beräkning, samt alla siffror och underlag, samt Sveriges kommande rapport till OECD DAC:s sekretariat om modellen för att uppskatta kostnader. Detta i enlighet med beslutet i OECD DAC om att offentliggöra detaljerade beräkningar.
- Främjar dialog om den nya beräkningsmodell för avräkningarna som regeringen förbereder, på både politisk nivå och tjänstemannanivå, så att organisationer i civilsamhället och andra användare av data om biståndet har möjlighet att få information och bidra med kommentarer.

Det nya rapporteringsdirektivet säger att beräkningen bör hållas konservativ, och att man ska "iaktta försiktighet för att undvika att kostnader överskattas". Vi undrar därför vilka mekanismer som kommer att byggas in i den nya svenska beräkningsmodellen för att säkerställa att försiktighet iaktas i vad som avräknas biståndet och önskar svar på följande frågor:

1. Hur kommer regeringen att undvika ryckighet i styrningen av biståndet på grund av bortfall eller återföringar av budget?
2. Hur kommer regeringen att säkerställa riktlinjernas instruktion att ansvariga myndigheter för utvecklingssamarbetet bör ha inflytande över beslut om avräkningar?
3. Hur kommer beräkningsmodellen att kompensera för risker med osäkra prognoser om flyktingmottagande?
4. Hur kommer beräkningsmodellen att garantera att kostnader för individer inte räknas för mer än 12 månader, t ex i fall där personer återsöker?
5. Vilka andra mekanismer kommer att användas i beräkningsmodellen för att garantera att de kostnader som avräknas baserat på de svenska schablonerna och prognoserna hamnar med god säkerhetsmarginal inom direktiven? T ex när det gäller typer av avräkningsbara kostnader.
6. Ett förslag från OECD DAC för att värna om en konservativ beräkning (är att medlemsstaterna bara inkluderar kostnader fram till avslag i första instans (Clarification 5). Kommer Sverige att tillämpa den rekommendationen? Om inte, varför?
7. Direktivet (Clarification 2) säger att medlemsstaterna kan välja att rapportera kostnader för asylsökande som senare avvisas, men även att medlemmar kan välja att *inte* rapportera kostnader för de som sedan avvisas. Sverige kan alltså göra på ettdera sättet och ändå följa DAC:s riktlinjer, men har tidigare valt att avräkna även kostnader för personer som sedan avvisas. Kommer Sverige att ändra detta i den nya modellen? Om inte, hur motiverar regeringen, med utgångspunkt i motiveringen av avräkningar i direktivets Clarification 1, att man använder biståndsmedel till kostnader för personer som inte får asyl i Sverige?

Vi ser fram emot mer utbyte om tillämpningen av OECD DAC:s riktlinjer med ansvariga handläggare.

Vänliga hälsningar

Georg Andrén, Generalsekreterare, Diakonia

Lisa Sjöblom, Generalsekreterare, Forum Syd

Mariann Eriksson, Generalsekreterare, Plan International Sverige

Andreas Stefansson, Generalsekreterare, Svenska Afghanistankommittén

Erik Lysén, Internationell chef, Svenska kyrkan

Anders Malmstigen, Generalsekreterare, Svenska missionsrådet

Kristina Henschen, Chef, Union to Union